

GAZDATISZTEK LAPJA

A MAGYAR GAZDATISZTEK ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK
MEZŐGAZDASÁGGAL ÉS ERDÉSZETTEL FOGLALKOZÓK NYUGDIJINTÉZETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

Előfizetési ára :
Egész évre 2 forint.

Szerkeszti: **JESZENSZKY PÁL,**
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET TITKÁRJA, A MAGYAR GAZDATISZTEK
ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK ÉS NYUGDIJINTÉZETÉNEK ÜGYVEZŐTŐJE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Budapest, IX., Üllői-út, „Köztelek“.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, valamint a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének és a Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézetének tagjai ingyen kapják.
Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagdíja egész évre 10 frt. — A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagdíja egész évre 5 frt, gazdasági segédtisztéknek 2 frt 50 kr.

Nyolczezer korona a nyugdíjintézetnek.

A miniszter szeptember hó 10-én kelt következő leiratában értesítette egyesületünket arról, hogy a nyugdíjintézet részére 8000 koronát folyósított :

Folyó évi június hó 25-én 598. szám alatt kelt felterjesztése kapcsán értesitem az egyesületet, hogy *humánus és közhasznú tevékenységét méltányolva, a mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézte alapítójának gyarapítására ezuttal ismét 8000 korona, azaz: nyolczezer korona állami segílyt engedélyezek, mely összeget a budapesti m. kir. állampénztárnál (vámház) egyidejűleg azzal folyósítottam, hogy azt az egyesület pénzkezelőjének bélyegköteles, az elnök vagy helyettese által láttamozott, s a vezetésem alatt álló miniszterium központi számvétele által számfeljuttatott nyugtájára, jelen értesítvényem felmutatása ellenében fizesse ki.* *Darányi.*

A legőszintébb hála és köszönet illeti Darányi földművelésügyi minisztert, aki nagylelkű támogatásával lehetővé teszi a nyugdíjintézet fentartását s akinek köszönhető, hogy ma már nyugdíjintézetünk oly helyzetben van, hogy kötelezettségeit minden tekintetben és minden körülmények között effektuálni képes. Sajnos, hogy az új gazdatiszti törvénytervezetbe felvett azon intézkedés, mely szerint a kormány felhatalmaztassék, hogy a jövőben 20 ezer koronával támogassa a nyugdíjintézetet, nem volt megvalósítható s így kétszeres örömmel kell fogadnunk a miniszter adományát, melyet a gazdatisztek iránt táplált jóindulatából folyólag önként juttat intézetünknek.

Tagdíjnyugtázás.

Az 1901. évre tagdíjait augusztus 12-től szeptember 21-ig beküldötték: 10 koronát: Ambrus Vilmos, Arleth János, Bedő Béla, Kákósy László, Kratochvíl István, Milota Jaroslav, Unkolháusser József.
5 koronát beküldötték: Bertalan János (Ajnásckó), Tay Bertalan János, Hegyi István, Zitterbarth Ernő.
Hátralékok fizetési: Rosztóczy Ferenc 10 koronát.
1902-re 10—10 koronát beküldött: Arleth János és Takách Mihály.

Figyelmeztetés.

Van szerencsénk t. tagjaink figyelmét felhívni azon körülményre, hogy a hátralékos tagdíjakat a jövő hó 15-én *postai megbízás* útján fogjuk beszélni. Nehogy maguknak felesleges költséget okozzanak, kérjük azon t. tagjainkat, kik tagdíjfizetési kötelezettségeiknek még eleget nem tettek, hogy tagdíjait legkésőbb f. évi október hó 15-ig beküldeni sziveskedjenek. *Az ügyvezetőség.*

Földbirtokosok figyelmébe.

A Gazdatisztek Országos Egyesülete iró-dájában sok állást kereső gazdatiszt van előjegyezve, kiknek bizonyítványai és egyéb

okmányai is rendelkezésre állanak. Tisztelettel kérjük a gazdatisztek alkalmazni óhajtó földbirtokosokat, hogy bizalommal egyesületünkhez fordulni sziveskedjenek, amely készségesen és *teljesen díjtalanul* ajánl megfelelő gazdatiszteket. Az előjegyzett gazdatisztek bizonyítványai és iró-dájában megtekinthetők, illetve betekintés végett az állást betölteni óhajtó földbirtokosoknak bérmentesen megküldetnek. *Ügyvezetőség.*

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes szerkesztő ur !
Egyesületünk folyó évi május elején tartott közgyűlésén egyik tagtársunk azon indítványt terjesztette a közgyűlés elé, hogy a nyugdíjintézet felvirágoztatásának előbbre vitelére céljából nagyon üdvös volna, ha a nyugdíjintézet a halálesetre szóló életbiztosítási módozatot is felvenné működésének körébe. E biztosítási módozat életbeléptetése, mint az indítvány indoklásában felhozott, megkönnyítené a tagok gyűjtését; mert számos gazdatiszt, aki inkább hajlik a töke-, mint a nyugdíjbiztosítás felé, inkább a nyugdíjintézethez, mint más biztosító társasághoz fordulna, hogy csekély megtakarított filléreiről árnál több napjaira magának, vagy halála esetére családjának egy kis tőkét biztosítson.

Ezen indítvány felett a közgyűlés kénytelen volt napirendre térni, mert a t. szerkesztő ur előterjesztéséből megértette, hogy ha a nyugdíjintézet haláleseti tőkebiztosítással is akarna foglalkozni, ezt mai egyesületi szervezete mellett nem tehetné, hanem át kellene alakulnia biztosítási szövetkezetté. Ily átalakulás keresztülviteléhez azonban a törvény szerint jelentékeny biztosítéki alap kimutatása szükséges és ezzel az alappal a nyugdíjintézet nem rendelkezik. A haláleseti tőkebiztosítás bevezetésének eszméje tehát mint keresztül nem vihető elejtetett.

Tény az, hogy a miniszterium haláleseti biztosításoknak kultiválását a nyugdíjintézet jelenlegi szervezete mellett, vagyis mindaddig, míg az nyugdíjintézet és nem biztosítási üzlet, nem fogna engedélyezni: de az ellen, hogy a nyugdíjintézet meglévő 14 táblázata közé még egy rokkantsági nyugdíjtáblázatot felvegyen, alig hiszem, hogy kifogást tenne. A feladat tehát tisztán áll előttünk. Oly rokkantsági nyugdíjtáblázat szerkesztendő, amely a nyugdíjon kívül, illetőleg azzal egyetemben mindazon célok szolgálatára és kielégítésére alkalmas, melyeket a haláleseti tőkebiztosítás nyújt. Legyen ez oly biztosítási módozat, amely szerint a biztosított maga munkaképtelenség esetén rokkantsági nyugdíjban részesüljön, agkorára nyugdíj helyett végkielégítést, tehát tőkét kapjon s ha bármikor elhal, özvegye vagy ennek nem léteben gyermekei szintén végkielégítésként tőkét kapjanak.

Van szerencsém egyily biztosítási módozat díjtáblázatát a t. szerkesztő urnak alább oly kérelemmel rendelkezésére bocsátani, méltó-

tassék azt felülbíralás és véleményadás végett a nyugdíjintézet matematikai szakértőjének kiadni s véleményét talán e lapok hasábjain is közzétenni.

Az itt közölt táblázat, illetőleg biztosítási módozat a nyugdíjintézet többi nyugdíjtáblázataitól csak annyiban különbözik, hogy ebben táblázatilag kifejezésre jut a nyugdíjintézet azon alapszabályszerű joga, miszerint az esedékes nyugdíjat a járadéknak megfelelő életjáradékérték kifizetése, nem pedig az évről-évre, haláláig járó nyugdíjrészeket folyósítása által egyenlíti ki. Vagyis agkori és özvegyi nyugdíj helyett végkielégítést ad. Továbbá ezen biztosítási módozatnál az özvegyi nyugdíjra nézve fentartott 5 évi és a rokkantsági nyugdíjra nézve fentartott 10 évi várakozási idő elesik; tehát a biztosítás tartamán belül bármikor válik a biztosított munkaképtelenné, vagy bármikor hal el, a rokkantsági nyugdíj, illetőleg özvegyi végkielégítés azonnal esedékessé válik. Eppen ezért ezen módozat szerint biztosításra csak oly egyének fogadhatók el, kiket az orvosi vizsgálat erre alkalmasnak talál. Ez elengedhetlen feltétel.

A táblázat ime itt következik:
Táblázat 100 K. rokkantsági nyugdíj, 1000 K. egyszerminderkori agkori végkielégítés és 1000 K. egyszerminderkori özvegyi végkielégítés biztosítására.

A biztosítás tartama	Kor a belépés idején	Évi díj
40 év	20	21.38
	21	22.12
	22	22.94
	23	23.85
	24	24.84
	25	25.87
35 év	25	25.58
	26	26.50
	27	27.56
	28	28.61
	29	29.95
	30	31.31
30 év	30	33.05
	31	34.20
	32	35.68
	33	37.23
	34	38.98
	35	40.88

Engedje meg a t. Szerkesztő ur, hogy ezen biztosítási módozatnak előnyeit egy példával illusztrálhassam.

Egy 30 éves gazdatiszt kíván 1000 K. rokkantsági nyugdíjat, 10,000 K. agkori és 10,000 K. özvegyi végkielégítést biztosítani 30 évi biztosítási időtartamra.

Ezen biztosításért fizet évenként 330 K. 50 f. díjat. A díj fizetendő a rokkantság beálltáig, vagy a biztosított haláláig, de legtovább 30 évig, vagyis a biztosított 60-ik koréig.

A fizetendő 330 K. 50 f. évi díjért biztosít magának :

1. ha a biztosítás tartama alatt bármikor munkaképtelenné válik évi 1000 K. rokkantsági nyugdíjat ;

Előfizetési ára 14 frt. Egyé-
sületünk tagjai iró-dánk ut-
ján 15% kedvezményvel
fizethetnek elő a lapra.

Magyar Nők Lapja. Ki-
adóhivatal Budapest, V.

Pesti Napló. Politikai
napilap. Kiadóhivatal Bu-
dapest, VI. Teréz-körút 23.
Egész évre 14 frt helyett
12 frt, félévre 7 frt helyett
6 frt, negyedévre 3 frt 50
kr. helyett 3 frt. 14.30%

Politikai Ujdonságok.
Előfizetési ára 14 évre 1 frt
25 kr. Egyesületünk tagjai
iró-dánk útján 15% kedvez-
ményvel fizethetnek elő a
lapra.

Urambátym. Humorisz-
tikus hetilap. Kiadóhivatal
Budapest, IV., Egyetem-u. 4.
Előfizetési ára egész évre
8 frt, tagjainknak 6 ft. 25%

Üstökös a legrégibb ma-
gyar éleztap. Kiadóhivatal
Budapest, Honvéd-utca 4.
41-ik évfolyam. Előfizetési
ára egész évre 8 frt helyett
6 frt. 25%

kereskedők.

Glass és Társa. Buda-
pest, IV., Múzeum-körút 5.
Uri fehérmű, vízhatlan
eszköpenyek, Jaeger-áruk,
árengedmény 50%

Hatschek Emil. Buda-
pest, Andrásy-ut 13. Lát-
szerek és norinbergi dísz-
műtáruk, árengedmény 10%

Huzella M. Budapest,
Váci-utca 1. Vadászfegy-
verek és vadászkellékek
(töltények kivételével) 50%

Kánitz C. és Fiai. Buda-
pest, Dorottya-utca 10.
Papír- és írószerek, nyom-
tatványok, amerikai író-
gépek, árengedmény 10%

Kontar Alajos. Buda-
pest, IV., Lipót-utca 10.
Üveg és porcellán kész-
letek és használati edé-
nyek: képezetek és tábla-
üveg raktár, áreng. 10%

Kühne Ede Moson. —
Budapest, VI., Váci-körút
57/a. Kizárólag hazai gyár-
tású gazdasági gépek és
eszközök gyári árából, 10%

Kirner József. Buda-
pest, IV., Szervita-tér 2.
Vadászfegyverek és vadász-
kellékek, forgópisztolyok
stb.-ből (töltények és egyéb
lőszerek kivételével) 10%

Kunz József és társa
Budapest, V., Deák-tér 1.
Vászon, fehérmű, sző-
nyeg és pokrócz áruk 50%

Károlyi György. Buda-
pest, V., Dorottya-u. 10.
Papír, író és rajzszerek 10%

Kertész Jenő. Buda-
pest, Kerepesi-ut 8. Díszmü-
áruk és ural dívatáruk, 10%

Konta és Kaloszek. Bu-
dapest, IV., Kecskeméti-u. 9.
Vászon, fehérmű, női és
uri divatcikkék, szövött-
áru, árengedmény 50%

Lakos Nándor Fried-
länder József mezőgazda-
sági gép- és szélmotor- és
szivattyúgyár magyaror-
szági vezérképviselete és
főraktára Budapest, Külső-
Kerepesi-ut 1. sz. Árenged-
mény 15—17.50% ig.

Leitersdorfer D. és Fia
Budapest, IV., Koronaher-
czeg-utca 6. Kész férfi és
fiu ruha-raktár, ruha szö-
vetek, árengedmény 50%

László Zky Gyula. Bu-
dapest, IV., Egyetem-u. 7.
Férfi és fiu ruha-raktár, 50%

gazd. egyesület tulajdona.

2. ha 60-ik korévét eléri, habár rokkantsági nyugdíjat élvezett is, kap 10.000 K. végkielégítést;

3. ha 60-ik korévét megelőzőleg bármikor elhal, habár előzőleg rokkantsági nyugdíjat élvezett is, özvegye illetőleg gyermekei kapnak 10.000 K. végkielégítést.

Bármikor áll be a rokkantság, ezzel a díjak fizetése, a biztosítás változatlan épségben maradása mellett, megszűnik.

Ismételve ajánlom a fentebbiekben kifejtett eszmét a t. szerkesztő ur becses figyelmébe és nagyon fogok örülni, ha annak megvalósítása a nyugdíjintézet fejlődésének előmozdítására alkalmas eszköznek fog bizonyulni. Tisztelettel maradtam a t. szerkesztő urnak.

kész szolgája:

H. G.

Egyelőre a fenti levélre csak egy rövid megjegyzést kívánok tenni, azt t. i. hogy a nyugdíjintézet reorganizációjára vonatkozó e javaslat oly figyelemreméltó, amely megérdemli, hogy azzal a nyugdíjintézet igazgatósága a legkomolyabban foglalkozzék, miért is a javaslatot véleményes jelentéssel végezt ki fogom adni az intézet szakértőjének, melynek beérkezése után a javaslatot beható megvitatás és esetleges realizálás céljából az igazgatóság elé fogom terjeszteni.

Szerk.

Az első vidéki gazdatiszti kör megalakulása.

E lapok legutóbbi számában „Szervekedés” cím alatt jelezve volt már az az akció, melyet a hatvanvidéki gazdatisztek a vidéki gazdatiszti körök létesítése tárgyában indítottak s amelynek kifolyása volt az az örvendétes tény, hogy az első ilyenü hazai testület, „Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör” cím alatt augusztus hó 18-án Hatvanban az egész vidék gazdatiszteinak, a földbirtokos- és bérbeosztály élénk részvételével véglegesen megalakult.

Ismeretes, hogy a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete folyó évi közgyűlésén a jövő programjánál jelentette be ilyen köröknek hazánkban minél nagyobb számban való létesítését s már akkor jelezte, hogy Hatvanban az első kör létesítésére a talaj elő van készítve. A Központi Egyesület sokat vár ezen körök működésétől; első sorban általuk véli a szunnyadozó gazdatiszti társas szellemet felelősen s összejövetelek, felolvasások és viták rendezése által szakképzettségüket fokozni; másodsorban és mintegy az előbbiből kifolyólag megismertetni akarja őket a gazdatiszti nyugdíjbiztosítás eszméjével s őket ezen legfőbb eszmének meg is nyerni.

A hatvanvidéki gazdatisztek tehát nem sokáig késtek az eszme testté öltésével s körük végleges alakuló gyűlésén megmutatták, hogy erős akaráttal és lankadatlan kitartással el lehet érni azt, ami eddig nem sikerült s amiben még néhány hónappal ezelőtt oly sokan kételkedtek.

Az ünnepes közgyűlés a polgári iskola dísztermében, igen nagyszámú közönség előtt tartatott meg. Az emelvényen a gazdatiszti kör előkészítő bizottsága s a küldöttségek foglaltak helyet. Képviselettel magát a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete: *Fekete Sándor*, *Fromm Antal*, *Hajdu István* és *Mészáros Ferencz* vál. tagokkal; az Országos Magyar Gazdasági Egyesület: *Jeszenszky Pál* titkárral; Hatvan városa: *Berényi István* bíró és *Farkas Dezső* főjegyző vezetésével tizenegytagú küldöttséggel; továbbá számos helyi testület, földbirtokos és bérlő; az egyház részéről *Adráy Celestin* nagyprépost jelent meg.

Sipos Sándor tisztartó, mint az előkészítő bizottság elnöke, a legmelegebben üdvözlően a megjelenteket, röviden vázolja a kör megalakulásának szükségességét és megnyitja az

ünnepes közgyűlést. Utána *Fromm Antal* a Gazdatisztek Országos Egyesületének egyik küldöttsége szóval fel és az anyaegyület legszivesebb üdvözlését tolmácsolva az új körnek a legjobb sikert kívánja.

Jeszenszky Pál az OMGE. küldöttsége, ugyis mint az anyaegyület ügyvezetője a következő beszédet intézte a közgyűléshez:

Tisztelt uraim! Nehány hónap választ csak el attól a naptól, amelyen a folyó év tavaszán e város falai között az első érdemleges lépés tétett meg a Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör megalakítása érdekében. — amely alkalommal jelen lehetni családi körülményeim miatt, sajnálatomra, nem volt módomban — s ize ma már a gazdatiszti érdekképviselet e remélhetőleg számottevő szervének végleges megalakulása ünnepét ünnepeleljük.

Méltóztassanak megengedni, hogy ezen örvendétes alkalmat megragadva, a Gazdatisztek Országos Egyesülete nevében, mint annak egyik küldött képviselője a legmelegebben üdvözlhessem a hazánkban imént megalakult első gazdatiszti kört s a Gazdatisztek Országos Egyesületének őszinte elismerését tolmácsolhassam azon lelkes férfiaknak, akik kitartással és önzetlen fáradozással működtek közre és tették lehetővé a kör megalakítását.

Ez alkalmat szabadon egyuttal felhasználnom arra is, hogy rövid visszapillantást vehessek a gazdatiszti érdekképviselet múltjára, jelezhessem jelenét, levonva ezekből a következtetést a jövőbeni magunktartására. A gazdatiszti érdekképviselet szervezésére irányuló törekvések első nyilvánulása körülbelül 20 évre vezethető vissza, amikor megalakították a Gazdatisztek Országos Egyesülete. Husz év nagy idő, mely alatt jelentékeny eredményeket lehetett volna elérni. Sajnos, ezeket kielégítőnek a legjobb akarattal sem lehet mondani s kétségtelenné tartom, hogy sokkalta nagyobb eredményekre tekinthetnénk vissza ma, mint ahogy ez módunkban áll, ha a magyar embert jellemző közöny, ami, azaz a gazdatisztek táborában is nem számlálna a keletlen feül sok híveket. A nagymérvű közönytnek tulajdonítható, hogy a gazdatiszti érdekképviseletnek a mai napig egyetlen szerve, a Gazdatisztek Országos Egyesülete kellőképpen megerősödni nem bírt s a vezetőférfiak lankadatlan buzgalma daczára a remélt eredményeket elérni s felmutatni nem bírja. Összetartással, egy kis lelkesedéssel jóval előbbre vihetjük volna ügyünket, mert hiszen az összetartásban, a szövetkezésben rejlik az erő, amint ezt egy régi mese is igazolja már. — Ezt a mesét bizonyára ismerik mindannyian, de azért elmondom.

Egy apa, akinek sok fia, de kevés vagyona volt, összehívta egyszer őket s így szólott hozzájuk: fiam én nektek vagyon nem hagyhatok, de adok egy jó tanácsot, melyet követve, megszerezhetitek mindazt, amire vágyódtok. Nezzetek a vesszőcsomót; feloldva, szálankint könnyen szétörhetitek az egyes vesszőket, de ha összekötitek, egybefűzitek őket, nagy erőt képviselnek, melyet megbontani, kettétörni alig lehet. E vesszőszálak fiam ti vagytok; egyenkint, egymagatokban gyengék vagytok; de ha egymást támogatva, szilárdan összetartotok, erősek lesztek, nagy eredmények kivására képesek. — Az említett apa fiai megfogadták a tanácsát, összetartották egymással, s hatalmasakká lettek. — Eddig a mese t. Uraim, melyből azonban sok tanulságot vonhat le a magyar gazdatiszti kar, de amely mese és a Gazdatisztek Országos Egyesülete, mint a gazdatiszti érdekképviseletének szerve közötti — némi hasonlatosságot vélek látni.

A gazdatiszti kar is van egy ily lelki apja s tanácsadója, az orsz. egyesület, t. i., amely évek hosszú sora óta lankadatlan hangoztatja ezt a jó tanácsot, buzdítja fiait összetartásra, a közös célra iránt való érdeklődésre, sajnos, nem a legjobb eredménnyel, mert a fiak nem hajlanak a szóra, vagy eddig leg-

alább nem igen fogadták meg a jó tanácsokat. De az a körny, melyet az egyesület tapasztalt, nem lankasztotta buzgalmát s nem lösztotta meg a reménytől, hogy intőszavát maga megfogják fogadni azok, akikhez intőszavának, mert hiszen az erők egyesítésének oly hatalmas vívmányt észlelhetjük ma már, különösen társadalmi téren, hogy lehetetlen, hogy éppen a gazdatisztek legyenek azok, akik ezen erőt felismerni és felhasználni ne akarnak.

Alhatatos kitartásának gyümölcsét a Gazdatisztek Országos Egyesülete most kezdi érezni s a jövőbe vetett reménye tehát nem volt hiába való, mert ize előttünk a példa, hogy a tömörülésre, összetartásra intő szótartot megértették, megfogadták, alkotni kívánó lelkes férfiak s újabb hajlékot építettek a kartársi szellem és kartársi érdekek ápolásának, oly példát adva, melyet remélhetőleg követni fog a gazdatiszti társadalom az ország minden vidékén. Kell, hogy a Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör nyomán számos új kör keletkezzen ország-szerte, melyekben felépüljön végre a gazdatiszti érdekképviselet hatalmas vára.

Azt talán felesleges hangsúlyozni, hogy nem öns érdekének ápolása céljából szükséges a gazdatiszti érdekképviselet szilárd alapokon való kifejlesztése s hogy távol áll a gazdatiszti érdektől minden oly célzat, mely mások, első sorban a földbirtokososztály érdekeinek legkisebb sérelmét eredményezhetné, ellenkezőleg a gazdatisztek azon törekvése, hogy helyzetüket — szellemi és anyagi tekintetben — saját erejükből javítsák, egyuttal a birtokos osztály javára is válik, miért is a birtokos osztály jóakaratu támogatására joggal számíthatunk.

Erős bennem a remény, hogy sikerülni fog végre a gazdatiszti érdekeinek oly szervezetet megteremtteni, amilyenre valóban szükség van. Hogy e törekvés célját érjen, kitartásra van szükség. Éppen ezért azon reményemnek adok kifejezést, hogy a Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör megalakítása nem hirtelen fellobbanó számaláng eredménye, hanem átértelt szükségből eredő.

Hiszem és tudom, hogy azok a férfiak, kik ezt a kört megalakították, kellő erélyvel és kitartással is bírní fognak céltudatosan teljesíteni az önként vállalt feladatot, melyhez a magam részéről a legteljesebb sikert kívánok. Amidőn a Hatvanvidéki Gazdatiszti Kört s annak megalkotóit a Gazdatisztek Országos Egyesülete nevében újból a legszívesebben üdvözlöm, egyben biztosítom az igen tisztelt elnökséget, hogy tevékenységüket az anyaegyülettel mindig a legkészségesebb odaadással támogatni fogja.

A közgyűlés élénk eljenzéssel honorálta a beszédet, melynek végeztével

Christélyi Béla intéző s az előkészítő bizottság titkára felolvasta a kör eddigi működéséről szóló jelentését. Vázolja legelőször a magyar gazdatiszti karnek sorsa javítása érdekében eddig kifejtett működését, majd a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületének annak idején mily célból való megalakulását, ennek működéséből kifolyólag a most életbelepett gazdatiszti törvényt, mely a gazdatisztek nyugdíjáról nem intézkedvén, ennek miként való rendezése céljából a további mozgalmat s ebből levezetését annak, miként támadt a hatvanvidéki gazdatisztek körében a vidéki körök létesítésének eszméje. Örömmel üdvözlöi tehát kartársait, hogy a szükség hívó szavára zászlónk alá sorakoztak s bizalommal néz a jövő elé. Majd vázolja a kör eddigi működését; bejelenti, hogy a körnek eddig 44 rendes, 7 rendkívüli és 3 alapító, összesen tehát 54 tagja van; hogy a kör eddigi vagyona 239 K. 28 fillér; végül, hogy a kör alapszabályai jóváhagyattak, minek folytán felkeri az ideiglenes elnököt, hogy a kör végleges megalakulását mondja ki. A jelentést a közgyűlés örömmel tudomásul vévén, *Sipos Sándor* id. elnök kimondja a Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör végleges megalakulását.

Ezután az ideiglenes elnök a közgyűlés kezeibe téve le a szűkebbkörű előkészítő-bizottság mandátumát, elrendeli a választást. Általános felkiáltással elnök lett Sipos Sándor, alelnökök Olbricht Ottó és Bartholomeidesz János, titkár *Christélyi Béla*, pénztáros *Nemes Béla*, háznagy *Hirsch Jenő*, megválasztott a tiztagu választmány, a számvizsgáló-bizottság három tagja, élén *Capelle Vilmos*; valamennyi három évi időtartamra. A gazdatiszti kör disztagjává megválasztotta az anyaegyesület elnökét és két alelnökét, továbbá a vidék földbirtokosai közül 17 oly urat, akik a gazdatisztek ügye iránt kiváló érdeklődést tanúsítanak.

Christélyi Béla titkár javaslatára az ujonnan megalakult gazdatiszti kör az alábbi táviratot intézte dr. *Darányi Ignác* földmivelési miniszterhez: „A Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör, mint első ilyenmü hazai testület ünnepies megalakulása és arató-ünnepélye alkalmából Hatvanban a hazánk minden részéből összegyűlt gazdaközönség tiszteletteljes üdvözlét küldi Excellenciádnak, mint a hazai gazdaságügyünk kiváló vezérének és a hazai gazdatiszti osztály nemes pártfogójának.” E táviratra a minisztertől a következő távirati válasz érkezett: „Sipos Sándor gazdatiszti kör elnökének, Hatvan. A földmivelési miniszter ur ö exczellenziája a Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör megalakulása alkalmából vett szíves üdvözlétet köszönettel fogadni méltóztatott. Megbizásból *Zsedényi miniszteri titkár.*”

A megalakulást sikerülten rendezett arató-ünnepély követte, melyen a kör tagok s hozzátartozóik nagyrésze népies viseletben vettek részt. Ez ünnepélyből a befolyt jövedelem a kör vagyonát több mint 700 koronával gyarapította.

A hatvanvidéki gazdatisztek kezdeményezése minden tekintetben sikerültnek mondható, mely követendő példát nyújt hazánk többi gazdatisztejének, mert ahol komolyan indul meg a munka, ott a siker sem maradhat el.

Christélyi Béla.

Gazdasági alkalmazottak díjazásáról.

Gazdasági viszonyaink amint átalakultak, átalakult a szegődménytáblázat is. Amíg a legelőterületek oly bővíben voltak, hogy azokon a szorosan vett gazdasági marha létszáma duosan élt, a több marhatartást a legelő észre sem vette, a birtokos alkalmazottainak jószág-tarthatási jogot is adhatott, mert ezzel gazdaságára mi terhet sem rótt. Ez időben még tulajdonképpen a keveségényű magyar marha volt az uralkodó, a teletetés sem volt oly terhes, mint ma. Szóval az adott viszonyoknak megfelelő volt a szegődményes marhatartás.

Mig a közlekedési viszonyok kezdetleges állapota a termények beszerzését vagy eladását megnehezítette, a birtokos jól felfogott érdeke az volt, hogy alkalmazottainak díjazására mennél kevesebb készpénzt és mennél több terményeket adjon. Ily körülmények mellett önmaguktól alakultak a régi szegődmény-táblák, melyeknek fő jellemző tulajdonságai a kevés pénz mellett termények és jószág-tarthatási jog nyújtása. A terményjárandóságot, legelőt, teletetést kiadta a nagy legelő és a dézsma.

Megváltoztak a viszonyok. Az eke szűkre szabta a legelőt, megszűnt a dézsma, mindent a gazdaságnak kellett előállítani, előnyösökké váltak a közlekedési viszonyok, kezdett a trágya becses portéká lenni és így a természet takarmány a trágyaelőállítás céljából tartott haszonmarha által foglaltatott le. Ezen viszonyok átalakulásával változott meg a szegődmény-táblázat is.

Ma már a készpénzjárandóságok emeltetnek, a terményjárandóságok és jószág-tarthatási jog csökkentetik vagy több helyen ujabban el is vonatik az és tisztán készpénzzel történik a díjazás

Hogy a díjazási módokat melyiket válassza ki a birtokos, tisztán adott viszonyaitól függ, helytelennek és a gazdaságra terhesnek tekinthető azonban a terményjárandóságok megvonása akkor, ha a gazdaságnak a különben szegődményül kiadható terményeket előbb pénzzé kell tenni, ami költséggel jár, hogy a készpénz-járandóságokat kiadhassa. Egészen másképpen áll a dolog oly terményeknél, melyeket a gazdaságnak készpénzért kell beszerezni, hogy azt kiadhassa, nyújtson helyette inkább az átlagárnak megfelelő készpénzt és annak beszerzését bizza alkalmazottaira. A humánusan gondolkodó birtokos nem téveszti szem elől azonban azt, hogy ő e cikkeket nagyban sokkal olcsóbban szerezheti be, mint alkalmazottai külön-külön apróbb részletekben. Például a szalonna nagyban beszerelve soha sem kerül oly nagy összegbe, mintha a cseléd különként szerezne azt be falusi kereskedésekben. Nem adhat a birtokos e cikkért oly rekompenzációt, hogy a cseléd, ha azt beszerezi akarja, ne károsodjék. A gazdaságra nézve pedig nem közömbös az, hogy cselédjei hogyan élelmezik magukat, mint táplálkoznak. Fontos indokok kell, hogy ösztönözzék a birtokost a terményjárandóságok helyett tisztán készpénzzel fizetni.

Ott, hol a gazdaság a tehenészetet felkarolta, indokolt lehet a tehéntartás megvonása és helyette a tejjárandóságok életbeléptetése. Ahol azonban nincs a gazdaság e helyzetben, hacsak némi legelőterülettel rendelkezik is, ne vonja meg a tehéntartási jogot, mert a háztartásban a tej oly fontos cikke a cselédembernek, hogy anélkül alig lehet meg, különösen ha nagycsaládu.

Hiszzen azt a vásárolási hajlamot lehet zabolázni, a prevarikációt meg lehet gátolni, de tehéntartás mellett annak a cselédcsaládnak olcsóbb és jobb táplálkozása van, kezében egy takaréktár van, mely mellett kis szerencsével néhány garast meg is takaríthat. Tapasztalhatjuk is a gyakorlatban, hogy ott, ahol jószág-tartása van a cselédnek, nem földhözragadt szegény, jobban táplálkozik, elégedettebb és szolgálatához ragaszkodóbb.

A gazdatiszti díjazásoknál ugyanazon elvek tartandók szem előtt, mint a cselédek díjazásánál. Nem vallom magaménak azt a nézetet, hogy a gazdatiszt jószág-tarthatási joga mellett hetenkint vásárolni legyen kénytelen, mert a gyakori vásárra járást szintén lehet korlátozni, nemcsak Sporzon intelmével, hogy: „vásárokrak nélkül ne járj, mert rajtad kívül is lesz ott elég naplopó”, de más uton. Ne is legyen a gazdatiszt megélhetésének főforrása a nagy esélyeknek kített jószág-tartás, de ennek megvonásával aligha kap a gazdatiszt a megváltásban kellő rekompenzációt, legalább a gyakorlat ezt mutatja, de mutatja azt is, hogy az ily helyzetben élő gazdatiszt háztartása drágább lesz, mert piacról kénytelen élni. Bizonyos dolog az, hogy minden gazdatisztnak, a kinek megtakarított filléréi vannak, a jószág-tartásból szerezte azt, anélkül, hogy a vásárokrak való járkálással kupeczkedésre adta volna magát. A birtokot sohasem terheli meg a gazdatiszti jószág-tartás oly összeggel, amennyit az neki ér és amennyit a birtokos megváltás fejében fizethetne.

A birtokos legfőbb törekvése mindig az legyen, hogy tisztjét a birtokhoz kösse, ezt pedig csak úgy érheti el, ha megadja a tevékenység sarkállására oly nagyon független ténykedési kört és az anyagi jólétet olyformán, hogy annak a tisztnek a jövedelme ne csak hogy födőzze mindennapi szükségleteit, de öreg napjait is biztosítva lássa. Ha az a tiszt olyan tehetségű vagy szorgalmu, hogy keze közé a lehetőségig megengedhető független kezelést letenni nem lehet, jobb, ha mielőbb megválnak egy-rástól; mert ily viszonyok közt az elérhető eredmény megvalósítva soha sem lesz. Ha a birtokos a kezelés körül oly mérvű beavatkozást akar saját részére föntartani, hogy ezáltal a tiszt tevékenysége tetemesen megbénítatik,

jobb, ha a birtokos szerényebb igényű és kevesebb képességű egyént alkalmaz végrehajtó közegéül, mert a tiszt részéről okvetlenül bekövetkező elégedetlenségnek elejét veszi és a kezelést sem terheli meg drágább egyén alkalmazásával.

A tapasztalás azt mutatja hogy a gyakori tisztí változások nem válnak a jövedelmezőség előnyére. Eppen ezért kell a birtokosnak a gazdatiszti díjazásra nézve oly módozatot keresni, mely a kölcsönös igényeket kielégítve, nem terheli meg a gazdaságot. A gazdatiszt is ember, akinek kell, hogy minden törekvése családjának biztonságba való helyezésére irányuljon, nem kötelessége-e minden birtokosnak e cél előmozdítása, anélkül, hogy önmagára súlyos terhet vagy kötelezettséget vállaljon? A gazdatiszt ezirányu törekvését a birtokos a nyugdíj- vagy a száztöli-rendszer életbeléptetésével mozdíthatja elő.

Nyugdíjrendszer mellett a gazdatiszt öreg napjaira biztosítva érezvén magát, iparkodik helyben maradni, ami a birtokosra nézve is előny. Ezen rendszer mellett a tiszt 35-40 évi szolgálat után oly évjáradékot kap, amely felszabadítja attól, hogy fiatalabb éveiben ezen rendszerrel járn szokott mérsékeltébb jövedelméből valamit tőkésítsen, mert az a folyó életszükséglet fedezésére el is megy a nélkül, hogy igényeit a normálnál magasabbra szabja. Mi következik azonban be akkor, a mikor a nyugdíjaztatás 15-20 év múltán következik be, vagy mi következik be a gazdatiszti család életében akkor, ha rövidebb szolgálati idő mellett az özvegy fölnyugdíjat kap? Bizony legtöbbször a nélkülözés.

Ha egy birtokon a nyugdíj mellett oly folyó jövedelemmel rendelkezik a tiszt, mely mellett még tökélet is gyűlhet, ezen szomorú állapot bekövetkezni nem fog, de az ilyen módon szituált tiszt állások vajmi ritkák, mert éppen a kötelező nyugdíjnyújtás kifolyása az, hogy a folyó jövedelem nyújtás a mindennapi szükséglet fedezésére van szánva és nem arra, hogy abból még töké is legyen megtakarítható.

Sajnos, hogy sok birtokosnak saját szerű felfogása van a gazdatiszti nyugdíjról. Allítják, hogy nyugdíj mellett a tiszt szénáját rendben tudván, az egyéni képesség mivel sem sarkallatik, a nyugdíjkezelés a közepes kötelezettséggel s ambícióval bíró tiszteket a birtok sorsa iránt közömbösekké teszi. Nyugdíj mellett a birtokos az ilyen érdemtelenekektől még sem szabadulhat, hacsak a birtok terheit érdemtelennek és különben még munkaképes tisztnek nyugdíjba küldésével akarja növelni. Ily viszonyok mellett bekövetkezhetik az az állapot, hogy a birtok nagyon jelentékeny terhet kénytelen viselni, amely ahelyett, hogy apadna, lehet mondani, hogy folyton növekvőben van. Ezen indokok vezérelnek egyes nagybirtokos tulajdonosait a nyugdíjrendszer eltörlésére. Pedig a tiszt nézve végtelen nagy előny a nyugdíj akkor, ha a szeszély, a személyes antipathia főlebbvalói részéről különben állásából kimozdíthatná. Nézetem szerint a nyugdíjrendszer mellett a tiszt és birtokos közös érdeke nem mindenkor egyezik össze és épen azért nem csudálkozom azon, hogy a gazdatiszti törvény a kötelező nyugdíjrendszert elejtette.

El kell fogadnunk azt, hogy ott van a szorgalom, a szellemi tevékenység leginkább kifejlődve, ahol a munkás osztozik a haszonban is.

Sokszor hangoztatják, hogy a házi kezelés nem adja meg azt a jövedelmet, amit a bérlet adna meg. Igaz. Azonban a gazdatiszt sem gazdálkodik úgy, nem gazdálkodik és sokszor nem is szabad, úgy mint a bérlő. A bérlő keresi a lényegét, a hasznót, a tiszt igen gyakran szigorú utasítások mellett dolgozik, amely mellett sokszor a helyes mellőzésével a hibás utat kell követnie. A bérlő a jövedelmet keresi, a gazdatiszt nem ritkán látszatra kénytelen dolgozni. A bérlő rendelkezik kellő tőkével, melynek befektetése fokozza a jövedelmét, vételt, eladást

akkor eszközöl, amikor a körülmények legkedvezőbbek. Ki állítja azt, hogy házi kezelés mellett rendelkeznek elegendő tőkével, ki tagadja azt, hogy házi kezelés mellett a kényszereladások gyakoriak? A bérlo gazdálkodásában a spekulációnak elég tág teret nyújt, akkor szerzi be szükségletét, mikor legutóbban szabad teheti, a házi kezelés legtöbbször akkor, mikor már muszáj — bármi áron is! Ha tehát házi kezelés mellett jövedelmezőtlen gazdálkodást is látunk, nem szabad azt a jövedelmezőtlen tisztség rovására írni. Nem szabad ezt tenni *mindenkor*, de el kell ösmerni, hogy elég gyakran bizony a jövedelmezőtlen tisztségben a gazdatiszt is ludas. Ha nincs, szerezzon a birtokos megfelelő gazdatisztet, de aztán iparkodjék a birtokos is azon, hogy a tiszt működésében ne ütközzék oly akadályokba, melyek elhárítása a birtokos kötelessége. Küszöböljék ki birtokosaink a centrális kezelési rendszert és a viszonyoknak megfelelőleg decentralizáljanak és ha mindezeket megtette a birtokos, fusse a tiszt anyagi érdekeit szoros kötélekkel a birtok jövedelmezőségéhez, a tisztességes fizetés megadásával léptesse életbe a perzentrendszert. Ily elvek mellett a házi kezelés sohasem fog a bérlettel szemben háttérbe szorulni.

Miért van az, hogy a nagybérleteken a gazdatiszt existenciája nem rossz? Azért mert a bérlo saját jól felfogott érdekében cselekszik és nem sajnálja megadni a gazdatisztnek a tisztességes megélhetéshez szükséges fizetést a száztólí mellett. A gazdatiszt megélhet a fixumból, tőkét gyűjt a perzentből, elégedett lesz és önzetlenül szolgálja ura érdekeit. Tőke, gazdasági intelligencia, szorgalom megjutalmazása a nagybérlo fegyverei, melyekkel a házi kezelés mellett feltétlenül győzedelmeskedik. Helytelen felfogás az, hogy egy birtok jövedelmét a rezsi csökkentésével jövedelmezőbbé lehet tenni. Csak csakarekoskodni kell a garassal és fölöslegesre ki nem adni, de ahol szükséges, ott legyen meg a kiadható garas.

Hála Isten, van erős gazdatiszti osztályunk, nagy munkaerőt tartanak kezükben, miért hevertetni e munkaerőt? Holott ha az érvényesülhet, biztosan nagyobb eredmények lesznek elérhetők. Minden téren a haladás útján megyünk előre, a magyar mezőgazdaság haladását a bérletrendszerben kell-e keresnünk? A gazdasági kultúrának a gazdatiszt áll-e útjában? az az osztály, melynek eddig is elvitázhatlan nagy érdemei vannak a mezőgazdaság terén? Vagy talán csak a magyar gazdatiszti osztály nem tölti be hivatalát? Ezt mi gazdatisztek, magyar gazdatisztek nem akarjuk elhinni!

Csikós Mihály.

Álláshirdetések.

E rovatban *díjtalanul* közöljük a „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete” minden állást kereső tagjának hirdetését 2 hónapon keresztül.

Az állást keresők *bizonyítvány* másolataikat tartoznak irodánkhoz beküldeni.

Az állást adó földbirtokosokat *tisztelettel* kérjük, hogy betöltendő állások esetén egész bizalommal szíveskedjenek irodánkhoz fordulni. Az állás-betöltésre előjegyzett gazdatisztek bizonyítványmásolatait kívánatra bementve és díjtalanul küldjük meg; de ezeknek tekintés utáni visszazáraztatását kérjük. Elegendő csupán az illető hirdetés előtt álló számra hivatkozni. E rovat díjtalanul áll rendelkezésre a betöltendő állásokat hirdetni óhajtó földbirtokosoknak is, ha egyesületünk tagjai sorába lépnek.

Betöltendő állások.

Ajánlatok az ügyvezetőséghez küldendők.

106. Folyó évi október 1-re kelő gyakorlattal bíró gazdatiszt keresetük egy felsőmagyarországi uradalom részére. Pályázhatnak, akik a gazdaság önálló

vezetésére képesek, a gazdasági szeszgyár vezetésében kiváló jártassággal bírnak és a magyar nyelven kívül a tót nyelvet is beszélik.

Állást keresők.

Főtiszt, kezelő vagy intézői állás betöltésére ajánlkozunk. 311. Gazdatiszt, ki felsőbb gazdasági tanítványt és kereskedelmi akadémiát végzett, azonkívül a gazdaság terén az ország egyik legnagyobb uradalmában

16 évig működött s ez utóbbi 9 éven át mint főtiszt; megfelelő állást keres bármikor belépésre. Beszél magyarul, németül és románul.

312. Egy minden tekintetben megbízható, magyar-óvári akadémiát kitünő sikerrel és az erdőszegi vinczellérképezdét végzett 44 éves, róm. kath. családos egyén azonnali állást keres. A tejjgazdaság vezetésében, dobány-, czukorrépatermesztésben, állattenyésztésben, könyvvezetésben szeszgyártásban, téglagyártás és borászatban teljes jártassággal bír, melyről 20 évi gyakorlata van. Beszél magyarul, németül és tótul.

313. 44 éves, ev. ref. vall. nőien okl. gazdatiszt 20 évi gyakorlattal alkalmazást keres. Állását bármikor elfoglalhatja.

314. M.-óvári gazd. akadémiát végzett fiatal gazdatiszt, ki az ország egyik első uradalmában több mint két év óta gyakorlattal és az irodai teendőiben képezi magát, állását változtatni óhajván, f. évi október hó 1-re megfelelő alkalmazást keres. Meghívásra bemutatkozni.

315. Segéd-tiszt vagy irnoki állást keres, lehetőleg a felvidéken, 28 éves róm. kath. vall., kassai gazd. tanít. szeszgyártási és felsőbb szőlő- és borszészgyártási tanfolyamot végzett nőien gazdatiszt. Beszél magyarul, németül és tótul.

316. Kezelőtiszt állást keres f. é. október 1-re a gazdaság minden ágában jártas, 10 évi gyakorlattal bíró, 32 éves, nőien, ev. ref. vall., földmivesiskolát végzett egyén.

317. Irnoki, vagy gyakorlonki állást keres erdő- és mezőgazdaságnál egy 23 éves, nőien, r. kath. vall. m. kir. erd. szakiskolai tanuló, ki az eddigi viz-

gákról a legjobb osztályzatokkal s mezőgazdaságnál három évi gyakorlattal bír.

318. Hadkötelezettségének eleget tett, 31 éves, róm. kath. vall., nőien, földmives- és tejjgazdasági iskolát végzett egyén megfelelő állást keres.

319. Azonnali belépésre alkalmazást keres 27 éves, ref. vall. földmives és tejjgazdasági iskolát végzett, gyakorlattal bíró nőien egyén.

320. 41 éves, ev. ref. vall. nős, 18 évi gyakorlattal, magyar és tót nyelvet bíró egyén mielőbbi belépésre állást keres.

321. Ispáni állást keres Keszthelyi tanítványt végzett, 41 éves, nős, görög keleti vall., magyar, tót, szerb és román nyelvet bíró gazdatiszt. Gyakorlata 16 év.

322. Ispáni állást keres mielőbbi belépésre, 33 éves, nőien, r. kath. vall., 14 évi gyakorlattal és a magyar, nemet és tót nyelvet bíró gazdatiszt.

323. Irnoki vagy segéd-tiszt állásra ajánlkozni földmivesiskolát végzett, magyar és román nyelvet bíró nőien egyén.

Az előbb közölt állás-keresőkön kívül irodánkban több, *tanítványt egy-állásán nem végzett és több, földmivesiskolát végzett gazda van előjegyzve*, a kik nagyrészen önnálló, rendelkező tiszt állásokra pályáznak, részben irnoki és segéd-tiszt állások betöltésére ajánlkozhatnak. Bizonyítványmásolatait irodánkban megtekinthetők, illetve kívánatra érdeklődőknek bementve megküldhetők.

Országos gépész-egyesület szakavatott gépészeket minden időben felvesz és elhelyez. Közlönye: „Magyar Gépípar” évi előfizetési ára 8 korona, Budapest, VII. Akácfa-utca 3. sz.

Kedvezmények egyesületi tagok részére.

1. Politikai napilapok, szakközlönyök, szép-irodalmi és élelzapok.

A kedvezményt adó lapokra a „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagjai” kedvezményes áron, az egyesületi iroda útján fizethetnek elő.

Állategészség. Folyóirat állategészségügyi és állattenyésztési ismeretek terjesztésére. Szerkeszti dr. Rácz István. Kiadóhivatal Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 28. Előfizetési ára 3 frt, tagjainknak 1 frt 50 kr., árengedmény 50%.

Budapest. Képes politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, Sarkantus-u. 3. Előfizetési ára egy évre 12 frt. Tagjainknak 9 forint, árengedmény 25%.

Borászati Lapok. XXX. évfolyam. Szerkeszti Baross Károly. Előfizetési ára egy évre 5 frt, fél év 2 frt 50 kr. Tagjainknak egészévre 4 frt, fél évre 2 frt. 20%.

Egyetértés. Polit. napilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Papnövelde-utca 8. 32-ik évfolyam. Előfizetési ára 20 frt helyett, 14 frt, árengedmény 30%.

Képes Néplap. Előfizetési ára 1/4 évre 70 kr., 1/2 évre 1 frt 20 kr. Egyesületünk tagjai irodánk útján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyar Hírlap. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai irodánk útján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyar Bazár. Wohl Janka divatlapja. Kiadó-

Ústökös a legrégebb magyar élelzap. Kiadóhivatal Budapest, Honvéd-utca 4.

41-ik évfolyam. Előfizetési ára egész évre 8 frt helyett 6 frt. 25%.

Gyárosok és kereskedők.

Bácher Rudolf. Budapest, VII., Nagymező-utca 68. Ékek és egyéb talajmivelő eszközök, áreng. 10%.

Brázay Kálmán. Budapest, IV., Muzeum-körút 23. Fűszer- és gyarmatarúk után 2%, sós-borszesz, 20%.

Brüner Testvérek. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Lámpák, lámparészek és lámpások, 10%.

Calderoni és tsa. Bpest, Váci-utca 30. Optikai tárgyak, szemüvegek, látcsövek, hőmérők, 10%.

Ditmar R. Budapest, V., Fűrdő- és Nádor-utca sark. Lámpák, lámparészek, lámpások, áreng. 5%.

Dóna Döme és Fia. Budapest, IV., Mária-Valéria-utca. Papír, írószerek, nyomtatványok és följegyzési könyvek raktára, áreng. 5%.

Elsinger M. J. és fia. Budapest, V., Thonot-udvar. Vízmentes szövetek, ponyvák, zsákok, kendertömlők, esőköpenyeg és gazdasági sátorok, árengedmény 5%.

Fairbanks mérleg- és gépgyár r.-társ. Budapest, Andrassy-u. 14. gazd. gépek, tizedes és százados mérlegek, 10%.

Feldmann és Kádár. Budapest, VI., Teréz-körút 34. Műszaki és gazdasági kellékek, számszámok, fűrészek és reszelők. Orosz és amerikai henger- és gépolajok, oliva gépolaj, 15%.

Freund A. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Nyergek, löszerszámok, bőrdöngők és utitáskák, lópokróczok, istálló- és tisztító szerek, 5%.

Fuchs G. Budapest, VII., Károly-körút 1. Gazdasági gépek, tizedes és százados mérlegek, árengedmény 5%.

Geittner és Rausch. Budapest, Andrassy-ut 8. Háztartási és konyhafelszerelési cikkek, 10%, műszaki számszámok, munkagépek, kutszivattyúk, tűzoltó-fecskendők és tűzoltó-felszerelésekből az áru és vételhez képest 5—10%-ig.

Groág Lipót fia. Budapest, VI., Váci-körút 43. Uri és női fehérnemű, férfi ingek, gallérok, kezélok, zsebkendők; fűzők és kötött áruk, stb. áreng. 6%.

Glass és Társa. Budapest, IV., Muzeum-körút 5. Uri fehérnemű, vízhatlan esőköpenyek, Jaeger-árúk, árengedmény 5%.

Hatschek Emil. Budapest, Andrassy-ut 13. Látszerek és norinbergi disz-műárúk, árengedmény 10%.

Huzella M. Budapest, Váci-utca 1. Vadászkellékekből (töltények kivételével) 5%.

Kánitz C. és Fia. Budapest, Dorottya-utca 10. Papír- és írószerek, nyomtatványok, amerikai írógépek, árengedmény 10%.

Kontur Alajos. Budapest, IV., Lipót-utca 10. Üveg és porcellán készletek és használati edények; képezetek és tábla-üveg raktár, áreng. 10%.

Kühne Ede Moson. Budapest, VI., Váci-körút 57/a. Kizárólag hazai gyártású gazdasági gépek és eszközök gyári árából, 10%.

Kirner József. Budapest, IV., Szervita-tér 2. Vadászkellékek és vadász-kellékek, forgópisztolyok stb.-ből (töltények és egyéb löszerek kivételével) 10%.

Kunz József és társa. Budapest, V., Deák-tér 1. Vászón, fehérnemű, szőnyeg és pokrócz áruk 5%.

Károlyi György. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%.

Kertész Jenő. Budapest, Kerepesi-ut 8. Disz-műárúk és uri divatárúk, 10%.

Konta és Kaloszek. Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. Vászón, fehérnemű, női és uri divatcikkek, szövött-áru, árengedmény 5%.

Lajos Nándor Friedländer József mezőgazdasági gép- és szélmotort- és szivattyúgyár magyarországi vezérképviselete és főraktára Budapest, Külső-Kerepesi-ut 1. sz. Árengedmény 15—17%.

Leitersdorfer D. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 6. Kész férfi és női ruha-raktár, ruha szövetek, árengedmény 5%.

Lászlóczy Gyula. Budapest, IV., Egyetem-u. 7. Férfi és női ruha-raktár, 5%.

Molnár és Moser. Budapest, Koronaherczeg-utca 9. Illatszerek, szappanok, háztartási és gazdasági cikkek, gyógyszerek, vegyszerek, kötszerek, árengedmény 10%.

Magyar fém- és lámpa-áru gyár r.-t. Budapest, V., Gizellátér 1, VI., Teréz-körút 1, VIII. Üllői-ut 2. Pozsony, Lőrincz-kapu-u. 1. és Kolozsvár, Hid-u. 20. sz. Lámpák, lámparészek, lámpások árengedmény 10%.

Melichar Ferencz. Budapest, Nagymező-utca 68. Vetőgépek, áreng. 10%.

Neoschil Alajos. Budapest, IV., Váci-utca 27. Kötőszerek és sebészeti cikkek, sérvtörlők, gumi-különlegességek, 10%.

Rigler József Ede. Pápirneműgyár részv.-társ. Budapest, Erzsébet-tér 19. Írószerek, íróasztali berendezések, gazdasági nyomtatványok és könyvek, 10%.

Radwauer és Rónaimag. kereskedők, J. C. Schmidt erfurti magtermelő, német es. és kir. udv. szállító, egyedüli magyarországi fő-raktárosai, Budapest, V., Nádor-u. 8., egyesületünk tagjainak a világhírű erfurti magvak árjegyzéki árából 5%-ot engedélyeznek.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Muzeum-körút 37. Uri fehérnemű, ingek, kezélok, gallérok, áreng. 5%.

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferencz-kertre 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 10%.

Szönyegház. Budapest, IV., Károly-körút 26. Szőnyegek, függönyök, terítők, ágyneműek, vasutatók, pokróczok és lakásberendezési cikkek, áreng. 10%.

Szűcs Zsigmond. Budapest, VI., Nagymező-utca 68. Széna-gyűjtők, triurók, rosták, tengeri morzsolók, szecsavágók, daráló járgányok, borsajtok és vízők, mérlegek s egyéb gazdasági eszközök, áreng. 12%.

Az orsz. magyar gazd. egyesület tulajdona.